

David Peroutka

Struktura člověka a možnost mystické zkušenosti. Tomistický pohled

V přítomné práci usiluji vysvětlit tomistický koncept duše jako principu psychosomatické jednoty člověka. Mezi schopnostmi duše nacházíme „vnitřní smysly“, které musí být dobře rozlišeny od rozumu. Tato distinkce nám umožní dokazovat duchovost lidské duše a také vysvětlit možnost a povahu duchovní a mystické zkušenosti. Paradigmatické svědectví takové zkušenosti nacházíme ve spisech sv. Terezie z Avily. K zamýšlené interpretaci jejích textů je třeba také dobře rozumět rozdíl mezi smyslovými apetitivními schopnostmi, tj. emotivitou, a duchovou apetitivní schopností, kterou je vůle. Navzdory běžnému mínění nás Terezie nevede z rozumové oblasti k emotivitě, nýbrž spíše naopak: těžiště duchovního života se přesouvá ze sféry představivosti a emotivity ke sféře intelektu a vůle. V kontemplativní modlitbě je vůle fixována Božím tajemstvím prostřednictvím intelektu, který je Bohem osvícen. A právě zaujetí vůle nakonec do kontemplace zapojí i smyslové části duše.